

Neptun kód:		BTMNDTOR27		
Az óra címe:		Oktató:	Tárgyjegyző:	
Az újkori világ gazdasági és politikai integrációja		Tóth Árpád	Tóth Árpád	
Az óra címe angol nyelven:			Az óra időpontja:	
The economic and political integration of the modern world			Órarend szerint	
Az óra tanterv szerinti felhasználhatósága:				
Az óra típusa:	Beszám. kötelezettség	Heti óraszám:	Kreditérték:	Előfeltétel:
előadás	kollokvium	2	4	
Az óra rövid tartalmi ismertetése:				
Az előadás áttekintést nyújt arról a folyamatról, amelynek során Európában (elsődlegesen az atlanti térségben) az önellátó agrárgazdasághoz képest fokozatosan domináns szerephez jut a kapitalizmus. Az iparosodás kapcsán hangsúlyt fektetünk a fontosabb előzményekre, így a kereskedelmi kapitalizmusra, a proto-indusztralizáció tézisére. A kurzus egyik folyamatosan szem előtt tartott szempontja a gazdasági tevékenység társadalmi meghatározottsága (az érdekek érvényesülésének keretét adó társadalmi normák működése). A technológiai és gazdaságszervezeti újdonságok térbeli (településhierarchia szerinti, ill. országok közötti) expanziója egy további visszatérő vizsgálati kérdés. Végül, a gazdasági átalakulás és a politikai folyamatok (a nagyhatalmak vetélkedés, szövetségei, illetve a gyarmatbirodalmak kialakulása) közötti kölcsönhatás is az előadás központi témája.				
Az óra tematikája, vizsgakérdések stb. részletes ismertetése:				
Fogalmak; A feudális gazdaság és társadalom öröksége; A parasztság (gazdasági és antropológiai) fogalmai; A kereskedelmi kapitalizmus; Az iparosodás technikai előfeltételei és gazdasági hatása; A modern ipari társadalmak kialakulása; A fejlődés térszerkezete; Az európai hatalmi rendszerek változásai a harmincéves háborútól a napóleoni háborúig; A gyarmatbirodalmak kialakulása; Észak-Amerika gazdaságtörténete a 18-19. században; Kelet-Közép-Európa: gazdaságpolitika, gazdasági folyamatok és hatalmi szerkezet (1723–1867)				
Jegy szerzésének feltételei:				
1 zárthelyi dolgozat, szóbeli vizsga				
Fontosabb kötelező irodalom jegyzéke:				
Diederiks, H.A. (et alii): Nyugat-európai gazdaság- és társadalomtörténet. Budapest, 1995. Braudel, Fernand: Anyagi kultúra, gazdaság és kapitalizmus, XV-XVIII. század. A mindennapi élet struktúrái. Budapest, 1985.				
Fontosabb ajánlott irodalom jegyzéke:				
Hajnal István: Az újkor története. Budapest, 1936. (Budapest, 1988) részletek Landes, David S.: Az elszabadult Prométheusz. Budapest, 1986. részletek Pounds, Norman: Európa történeti földrajza. Budapest, 1997. 280-479. Weber, Max: A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme. Budapest, 1982. részletek				
Egyéb tudnivalók:				